

**TIL DEG
SOM BOR
I FOSTERHJEM**

13-18 år

FORORD

Dersom du leser denne brosjyren er det sikkert fordi du skal bo i et fosterhjem i en periode eller allerede har flyttet til et fosterhjem. Det er omrent 7500 barn i Norge som bor i fosterhjem og ca halvparten er i alderen 13 til 18 år. Det er mange grunner til at barn bor i fosterhjem, men felles er det at deres egne foreldre ikke kan ta seg av dem i en kortere eller lengre periode. I denne brosjyren har vi skrevet litt om det vi synes er viktig at du vet når du bor i fosterhjem. Det står også en del om hvem du kan be om hjelp hvis du trenger det.

Dersom du synes noe av det som står i denne brosjyren er vanskelig å forstå, kan du be fosterforeldrene dine, tilsynsføreren din eller saksbehandler i barneverntjenesten om å forklare det nærmere. Vi har også laget en annen brosjyre for barn i fosterhjem. Det som står der kan være lettere å forstå.

"Fosterforeldrene dine
skal gi deg et trygt
og godt hjem."

HVA ER ET FOSTERHJEM?

Fosterforeldre er voksne som tar vare på barn som ikke kan bo sammen med foreldrene sine. Fosterhjemmet skal være mest mulig likt et vanlig hjem. Fosterforeldrene dine skal ha tid og overskudd til å ta seg av deg og til å gi deg et trygt og godt hjem. De skal samarbeide godt med barnevernjenesten og med andre som skal hjelpe deg. Det kan for eksempel være lærere, leger, psykolog, støttekontakt eller besøkshjem. De skal også samarbeide med familien din og andre som du skal være sammen med.

"Du har rett til å
få snakke med
saksbehandleren din
i barneverntjenesten"

BARNEVERN- TJENESTEN

I hver kommune er det en barneverntjeneste. Du har en saksbehandler i barneverntjenesten. Saksbehandleren din skal komme å besøke deg i fosterhjemmet minst fire ganger i året for å se om du har det bra der. Hvis du har bodd i fosterhjemmet i to år og har det bra der, kan barneverntjenesten bestemme at det er nok å komme to ganger i året.

Du har rett til å få snakke med saksbehandleren din når du lurer på noe. Du kan be om å få snakke med saksbehandleren din uten at fosterforeldrene dine er til stede. Barneverntjenesten har plikt til å lage en plan for hvordan du skal ha det når du er i fosterhjemmet, og hvilken hjelp du trenger mens du er der. Planen skal også si noe om hvor lenge barneverntjenesten mener at du skal være i fosterhjem. Dersom det er behov for det, skal planen endres. Barneverntjenesten

skal følge med på at planen blir fulgt når de kommer på besøk i fosterhjemmet.

Saksbehandleren din skal også ha kontakt med fosterforeldrene dine for eksempel ved besøk i fosterhjemmet, på møter i barneverntjenesten og på telefon. Noen av disse møtene kan du også være med på dersom du ønsker det. Dette er det saksbehandleren din som bestemmer.

Saksbehandleren din skal ha kontakt med foreldrene dine og tilby dem veiledning og oppfølging. Saksbehandleren din kan også hjelpe foreldrene dine med å få hjelp fra andre dersom de ønsker det.

HVA ER EN TILSYNSFØRER?

Når du bor i et fosterhjem, har du rett til egen tilsynsfører som skal passe på at du har det bra i fosterhjemmet ditt. Tilsynsføren er en person som du kan snakke med om hvordan du har det i fosterhjemmet.

Det er barnverntjenesten som skal finne en tilsynsfører til deg, og du skal få anledning til å si din mening før tilsynsfører velges. Det er saksbehandler i barneverntjenesten som skal fortelle deg navnet på tilsynsfører. Fosterforeldrene og foreldrene dine skal også vite hvem tilsynsføren din er. Du kan snakke med tilsynsføren din når du vil, og du har rett til å snakke med tilsynsføren din alene.

Tilsynsføren din skal komme og snakke med deg minst fire ganger i året, og skal fortelle deg hvordan du kan få tak i ham eller henne utenom besøkene dersom du trenger det. Hvis du har bodd i fosterhjemmet i mer enn to år, kan du og barneverntjenesten bli enige om at tilsynsføren bare skal besøke deg to ganger i året.

Dersom tilsynsføeren din ikke kommer, må fosterforeldrene dine si fra til barneverntjenesten om det.

Her er noe av det tilsynsfører ønsker å snakke med deg om:

- Er det noe spesielt som har hendt siden sist?
- Hvordan trives du i fosterhjemmet?
- Hvordan er det på skolen?
- Hvordan gjør du etter skoletid og i helgene?
- Hvordan er samværet med familién din?
- Er det noe spesielt som skal skje i tiden fremover?

Tilsynsføren din skal skrive rapporter om det du forteller. Disse rapportene skal leveres til barneverntjenesten. Saksbehandleren din i barneverntjenesten leser rapportene. Dersom du forteller tilsynsføren din om noe som du trenger hjelp med, skal barneverntjenesten sørge for at du får den hjelpen du trenger. Hvis du synes det er vanskelig å få god kontakt med tilsynsføren din, kan du si fra om det til barneverntjenesten.

"Du kan snakke med tilsynsføreren din om hvordan du har det i fosterhjemmet."

HVEM BESTEMMER HVA NÅR DU BOR I FOSTERHJEM?

Du

Etter hvert som du blir eldre skal du få bestemme mer og mer selv. Fosterforeldrene dine skal hjelpe deg slik at du får drive med fritidsaktiviteter som du liker, og slik at du får være sammen med venner du trives med. Når du er fylt 15 år har du blant annet rett til å bestemme hvilken skole du vil gå på og hvilken religion du vil tilhøre.

Fosterforeldrene

Når du er i fosterhjem har fosterforeldrene dine ansvaret for deg og skal ta avgjørelser som gjelder deg i det daglige. Det betyr blant annet at fosterforeldrene dine skal ha kontakt med skolen, følge opp fritidsaktivitetene dine og ta deg med til lege dersom du er syk. Det er også fosterforeldrene dine som har det avgjørende ordet når det gjelder avtaler mellom dere om hvor lenge du kan være ute om kvelden og hva slags aktiviteter du kan være med på.

Forldrene dine

Forldrene dine bestemmer vanligvis hvilken religion du skal tilhøre og skolegangen din frem til du er 15 år. I tillegg bestemmer de blant annet hvilket navn du skal ha, både fornavn og etternavn.

Barneverntjenesten

Noen store avgjørelser må fosterforeldrene dine snakke med barneverntjenesten om. Det gjelder for eksempel om du kan være med dem på utenlandsturer utenfor Norden, og om de kan ta med seg deg og flytte til et annet sted.

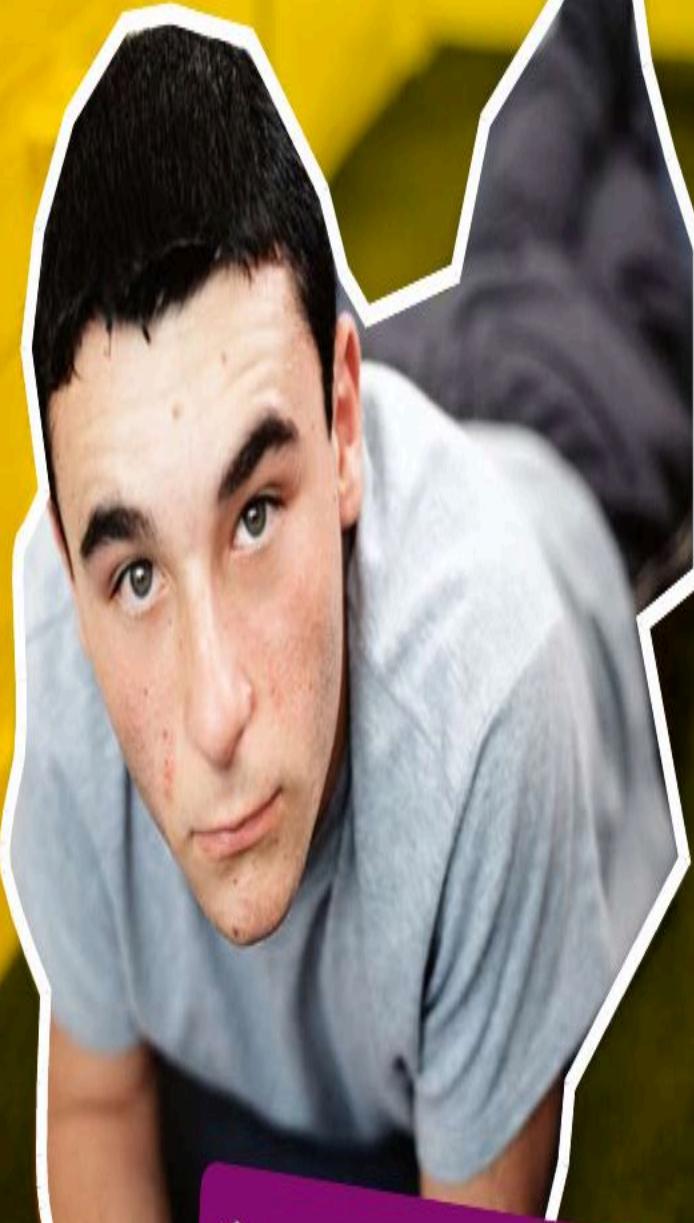
Fylkesnemnda

I noen saker er det foreldrene som bestemmer at et barn skal bo i fosterhjem, og andre ganger er det fylkesnemnda.

Fylkesnemnda består av en leder som er jurist, og to til fire personer som kalles fagkyndige og legmenn. De fagkyndig kan være psykolog, barnevernspedagog eller sosionom. Legfolk skal være helt "vanlige" folk. Når de skal bestemme noe for et barn, innkalles det til et møte. Her møter også saksbehandler fra barneverntjenesten med en advokat og foreldrene dine med advokat. Når du har fylt 15 år har du også det vi kaller partsrettigheter og kan møte med egen advokat.

Andre som kjenner deg og din familie kan bli bedt om å komme til møtet i fylkesnemnda for å svare på spørsmål. Fylkesnemnda og advokatene stiller spørsmål for å få mest mulig informasjon om deg og hvordan du har det. Hvis du allerede bor i fosterhjem når fylkesnemnda skal bestemme noe for deg, kan fosterforeldrene dine innkalles som vitner.

Dersom det er fylkesnemnda som har bestemt at du skal bo i fosterhjem, bestemmer fylkesnemnda også hvor ofte du skal treffe foreldrene dine og om du skal flytte hjem igjen til familien din eller ikke.

RETT TIL Å FÅ VITE

Du har rett til å få vite hvorfor du er i fosterhjem og hvor lenge du skal være der. Det er barneverntjenesten som har ansvaret for at du får informasjon, selv om det kanskje er fosterforeldrene dine som snakker med deg om dette.

"Du kan spørre om hvorfor og hvor lenge du skal være i fosterhjemmet."

TAUSHETS- PLIKT

Både fosterforeldrene dine, saksbehandler og tilsynsfører har taushetsplikt når det gjelder deg og din bakgrunn. De kan snakke med hverandre om deg for best å kunne sørge for at du har det bra. Dersom du begynner på ny skole, er det viktig å snakke om hva lærerne skal få vite om deg og hva de andre i klassen skal få vite. Det kan være lurt at de vet at du bor i fosterhjem.

DU SKAL FÅ SI DIN MENING

Både fosterforeldrene dine og andre voksne som tar avgjørelser som gjelder deg, skal gi deg muligheten til å si det du mener. De skal også høre på deg og ta hensyn til det du sier. Du har alltid rett til å si det du mener, men du er ikke nødt til å si hva du mener selv om de voksne spør. Noen fosterbarn synes at det blir mange voksne å snakke med. Dersom du har det sånn, kan du ta det opp med fosterforeldrene dine eller si det direkte til saksbehandler og tilsynsfører.

"De voksne skal høre
på deg."

ØKONOMI

Fosterforeldrene dine får penger fra barneverntjenesten og barne-trygd hver måned som skal gå til mat, klær, lommepenger, telefon, ferie og fritidsaktiviteter. Det er fosterforeldrene dine som bestemmer over disse pengene og hvor mye du skal få i lomme-penger. Dersom du holder på med fritidsaktiviteter som koster mye penger, kan fosterforeldrene dine søke om penger til dette fra barneverntjenesten.

"Du kan fortelle om samvoeret til saksbehandleren din og tilsynsføreren din."

SAMVÆR MED FAMILIEN DIN

Du har rett til å være sammen med foreldrene dine når du bor i fosterhjem. Hvor mye du skal være sammen med dem ble bestemt av fylkesnemnda eller barneverntjenesten og foreldrene dine samtidig som det ble bestemt at du skal bo i fosterhjem. Noen ganger kan det være bestemt at du ikke skal være sammen med foreldrene dine.

Det kan også være bestemt at du skal være sammen med andre slektinger eller personer som du kjenner godt. Fosterforeldrene dine skal hjelpe til slik at du får være sammen med dem. Du kan også si fra dersom det er noen i familien din eller andre du hadde kontakt med før du flyttet, som du gjerne vil treffe.

Barneverntjenesten skal lage en plan for hvem du skal treffe, hvor ofte og hvor. Dette gjelder også for bursdager, jul og andre høytider. Noen ganger bestemmer de også hvor ofte du og familien din skal ringe til hverandre.

Barneverntjenesten eller fylkesnemnda kan bestemme at det skal være noen sammen med deg når du treffer foreldrene dine. Du kan også si fra enten til fosterforeldrene dine, saksbehandler eller tilsynsfører hvis du vil at det skal være noen sammen med deg.

Både saksbehandler i barneverntjenesten og tilsynsfører skal spørre deg hvordan du synes besøkene er og om du ønsker at dere skal treffes oftere eller sjeldnere.

NÅR DU FYLLER 18 ÅR

Når du fyller 18 år har ikke barnevernet omsorgen for deg lenger. Du kan likevel fortsette å bo i fosterhjemmet. Barneverntjenesten skal snakke med deg om du ønsker å fortsette å bo i fosterhjemmet i god tid før du fyller 18 år. Dersom du ønsker det, kan barneverntjenesten bestemme at du skal få fortsette å bo i fosterhjemmet eller få annen hjelpe fra barneverntjenesten frem til du fyller 23. Du kan klage til fylkesmannen dersom barneverntjenesten bestemmer at du ikke kan få bo i fosterhjemmet etter at du har fylt 18 år. Du skal få hjelpe av barneverntjenesten dersom du vil sende en slik klage. Du kan også ringe til fylkesmannen for å få hjelpe med klagen.

Noen ungdommer som selv har bodd i fosterhjem eller på barneverninstasjon har laget en film om det å være 17 år og bestemme seg for hva en vil på 18 årsdagen. Den heter «En verdig start på voksenlivet – en film om ettervern». Barneverntjenesten har denne filmen, og du kan se på denne i god tid før du fyller 18 år, enten sammen med fosterforeldrene dine, saksbehandler eller tilsynsfører.

De ungdommene som har laget filmen er med i en forening som heter Landsforeningen for barnvernsbarn. Du kan finne ut mer om foreningen ved å gå inn på internettssiden; www.barnvernsbarna.no

Spør etter filmen "En verdig start på voksenlivet - en film om ettervern."

VIL DU VITE MER?

Det finnes en egen lov som heter barnevernloven. For å forklare mer om loven er det laget forskrifter, retningslinjer og veiledere. Ifosterhjemsforskriften står det mer om hvordan du skal ha det når du er i fosterhjem. I retningslinjer for tilsynsfører for fosterhjem står det mye om hva en tilsynsfører skal gjøre.

Barnevernloven, fosterhjemsforskriften og retningslinjene for tilsynsførere finnes på Internett, blant annet på Barne-, og likestillingsdepartementet sine sider: www.regeringen.no.

Dersom du ikke har tilgang til Internett, eller synes det er vanskelig å finne disse dokumentene, kan du be om å få loven, forskriften og retningslinjene av saksbehandleren din.

VIKTIGE TLF NUMRE

VIKTIGE TELEFONNUMRE - SKRIV INN HER:

Tilsynsfører

Navn: _____

Adresse: _____

Telefonnummer: _____

Saksbehandler
i barneverntjenesten

Navn: _____

Adresse: _____

Telefonnummer: _____

Fylkesmannen

Navn: _____

Adresse: _____

Telefonnummer: _____

**Barne-, ungdoms-
og familieetaten**
Universitetsgaten 7
Postboks 8113 Dep.
0032 Oslo
www.bufetat.no